

RAADSVOORSTEL	
Raadsvergadering	26 februari 2024
Voorstelnummer	D722507
Datum raadsvoorstel	10 januari 2024
Portefeuillehouder(s)	Wethouder Opdam
Commissie	Raadscommissie
Datum commissie	12 februari 2024
Soort agendering	Ter advisering
Agendapunt	
Team	BV - Financiën & Control
Opsteller	Jan Cramer
Datum B&W besluit	16 januari 2024
Bijlagen:	2

Onderwerp : Zienswijze kadernota 2025 GR Cocensus

Voorgesteld besluit

1. De volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota 2025 van de gemeenschappelijke regeling (GR) Cocensus:
 - a. De raad is akkoord met indexatie conform de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), onder voorbehoud dat gemeenten door het Rijk voldoende worden gecompenseerd voor de gestegen lonen en prijzen in 2025. Als een volledige loon- en prijscompensatie van het Rijk voor 2025 uitblijft, betekent dit dat de gemeente Heiloo ook de bijdrage 2025 aan de GR Cocensus mogelijk moet heroverwegen. Dit heeft als gevolg dat de GR zo mogelijk dan zelf in de begroting 2025 ruimte moet vinden of maatregelen moeten treffen tijdelijk een deel op te lossen. Ook voorziet de raad van Heiloo een samen “trap op, trap af discussie” tussen de GR en de gemeenten als het Rijk vasthoudt aan de verlaging van de algemene uitkering van alle gemeenten in 2026 en volgende jaren. Dit laatste wordt ook wel “het ravijn” genoemd. Ook dan zullen de regio, de gemeente en de GR Cocensus in overleg moeten om de gevolgen daarvan te bespreken voor 2026 en volgende jaren.
 - b. Voor het overige een positieve zienswijze af te geven.
2. Deze zienswijze, door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit, aan het dagelijks bestuur van de GR Cocensus kenbaar te maken.

Geheimhouding

☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Begin 2018 heeft uw raad de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen vastgesteld. Gelijkluidende besluitvorming heeft plaatsgevonden in alle gemeenten in Noord-Holland Noord (regio's Alkmaar, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland). Centraal in deze notitie staat het beter in positie brengen van uw raad ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regelingen.

Een belangrijk onderdeel van deze afspraken is de zienswijzeprocedure ten aanzien van de kadernota's van de Gemeenschappelijke Regelingen. De kadernota geldt als opmaat naar de begroting en bevat zowel de hoofdlijnen van het beleid als de financiële kaders.

De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota stelt de raden in de gelegenheid te sturen op deze beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor in de begroting, die later in het jaar door de Gemeenschappelijke Regelingen voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden.

In voorliggend voorstel ligt een concept zienswijze voor ten aanzien van de kadernota 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus. Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie met als belangrijkste doelstellingen om efficiënter te opereren en de kwaliteit van de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de lokale heffingen te borgen. De werkzaamheden hebben betrekking op de uitvoering van de taken in het kader van de Wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging van diverse gemeentelijke heffingen, de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. Cocensus verzorgt de contacten met de Waarderingskamer, CBS en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschappen).

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De zienswijzeprocedure op de kadernota volgt niet uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zelf, maar is aanvullend afgesproken in diverse bovenregionale regelingen, te weten de bovengenoemde notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019).

Conform de afspraken uit de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de FUGR 2019, dienen de Gemeenschappelijke Regelingen de kadernota uiterlijk 15 december aan te bieden zodat de raad de gelegenheid heeft voor 1 maart een zienswijze af te geven.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Indexering bijdragen 2025

De Regietafel NHN heeft per brief van 8 oktober 2023 op basis van de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR 2019) een prijsindex Bruto Binnenlands Product (BBP) afgegeven van 2,4% en een prijsindex loonontwikkeling van 4,9%. Deze cijfers zijn gebaseerd op de concept Macro Economische Verkenning (cMEV) 2024. Daarnaast heeft de Regietafel bij de vorige indexatie een voorschot genomen op de herziening voor het jaar 2022. Hiervoor is op basis van de werkelijke percentages een correctie op de indexcijfers 2025 toegepast. De Regietafel komt hiermee voor 2025 tot de volgende indexcijfers (inclusief herziening 2022):

1. Prijs bruto binnenlands product: $\text{indexatiecijfer 2025 is } 2,4 \text{ (cMEV 2024)} + 1,3 = 3,7$.
2. Beloning werknemers: $\text{indexatiecijfer 2025 is } 4,9 \text{ (cMEV 2024)} - 0,9 = 4,0$.

Cocensus volgt de door de Regietafel afgegeven indexering op basis van de cMEV 2024 maar heeft de correctie over 2022 niet opgenomen. Correcties op indexeringen van bijdragen worden door Cocensus (indien van toepassing) verwerkt in de jaarlijkse begrotingswijzigingen. In de kadernota 2025 van de GR Cocensus wordt bij de berekening van de bijdragen van de deelnemende gemeenten daarom uitgegaan van de prijsindex BBP van 2,4% en de prijsindex loonontwikkeling van 4,9% met een gewogen gemiddelde van 4,2%. Hierbij telt in de weging de looncomponent voor 70% mee en de materiële component voor 30%. De toegepaste indexcijfers worden tussentijds getoetst en vergeleken met de werkelijke ontwikkelingen.

ontwikkelingen

In het jaarverslag 2022 is aangekondigd dat er ten aanzien van de WOZ werkzaamheden een procesoptimalisatie zal plaatsvinden. Als gevolg van de uitkomsten van een adviesrapport heeft Cocensus inmiddels een optimalisatieplan opgesteld.

De aanleiding hiervan is dat Cocensus, net zoals landelijk het geval is, is geconfronteerd met een enorme stijging van het aantal bezwaarschriften tegen WOZ-waarden van woningen. In het merendeel van deze bezwaren wordt verwezen naar de zogenaamde 'secundaire kenmerken', deze hebben betrekking op onder andere de staat van onderhoud van de woning en het voorzieningenniveau. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld de ouderdom van de keuken en/of badkamer en de mate van luxe of juist gedateerdheid, veelal zaken die van de buitenkant niet kunnen worden waargenomen. Vanuit een landelijke projectgroep, waar de directeur van Cocensus voorzitter van is, is een initiatief gestart met als doel de inwoners te gaan betrekken bij het registreren van deze secundaire kenmerken.

Cocensus heeft zich, voor wat betreft de optimalisatie van interne processen, gefocust op de uitkomsten van de waardebepaling in relatie tot de bezwaren. Cocensus maakt hierbij, naast de inzet van de taxateurs en de eigen belastingapplicatie, gebruik van twee andere applicaties om tot (extra) toetsing van de waarde te komen. Als de drie methoden leiden tot eenzelfde taxatiewaarde, dan wordt deze als correct beschouwd, tenzij er sprake is van factoren die bij de hertaxatie niet bekend zijn. Hiermee kan deze werkwijze worden gezien als een extra controlemiddel bij het afdoen van bezwaren.

In 2023 is een start gemaakt met het vergemakkelijken van terugbelafspraken met WOZ-taxateurs bij vragen over WOZ-waarden van woningen. Verder worden aanpassingen in de taxatieverslagen doorgevoerd waardoor deze toegankelijker worden gemaakt. Daarnaast gaat Cocensus de externe communicatie herzien, waarbij brieven aan inwoners begrijpelijker worden opgesteld. Verwacht wordt dat door de hierboven genoemde aanpassingen het niveau van dienstverlening door Cocensus aan (belastingplichtige) inwoners verder toeneemt.

Cocensus heeft zich aangesloten bij het 'Schuldenknooppunt'. Dit is een centraal platform waar schuldhelpverleners en schuldeisers zijn aangesloten. Hierdoor verloopt het proces ten aanzien van de communicatie, het vinden van oplossingen en de uitwisseling van gegevens sneller dan voorheen.

Er zijn in 2023 contacten geweest met drie gemeenten om mogelijke toetreding tot de GR Cocensus te verkennen. Dit heeft geleid tot de toetreding (na instemming van de gemeenteraden van de huidige deelnemers) van de gemeente Landsmeer per 2025.

Cocensus is gestart met een pilotproject in de gemeente Oostzaan, waarbij door Cocensus bestuurlijke boetes bij het negeren van inrijverboden worden verzonden. Tevens verzorgt

Cocensus hierbij het invorderingstraject. Als deze pilot succesvol verloopt, is de verwachting dat meerdere deelnemende gemeenten gebruik zullen gaan maken van dit instrument.

Er wordt een nieuwe website opgezet die door Cocensus in eigen beheer kan worden doorontwikkeld zonder dat (zoals nu het geval is) een beroep moet worden gedaan op een externe partij. Daarnaast is een communicatieadviseur ingehuurd om te adviseren omtrent de content en taalgebruik. Deze aanpak dient te leiden tot een nieuwe flexibele website, gericht op betere communicatie, het makkelijker kunnen vinden van de gewenste informatie en ter ondersteuning van het KCC van Cocensus. Daarnaast worden de mogelijkheden onderzocht om te komen tot een persoonlijk portal (een soort van 'Mijn Cocensus') waarin inwoners/belastingplichtigen de status kunnen volgen over de voortgang van bijvoorbeeld de afhandeling van een bezwaarschrift, vraag of verzoek. Hiermee wordt (in lijn met de wens van de landelijke overheid) de inwoner meer betrokken bij de WOZ-waarde.

Wat gaat Cocensus doen	Waarom	kosten	Planning
Vernieuwing website	Huidige website voldoet niet meer aan de normen	€ 50.000	2023-2024
Verbetering externe communicatie	Optimaliseren communicatie en klanttevredenheid	€ 65.000	2023 en verder
Uitbreiding dienstverlening en beheersgebied.	Continuïteit, effectiviteit, efficiency	Kostenbesparing voor de deelnemende gemeenten	Doorlopend

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Het college heeft geen aanleiding gevonden om ten aanzien van de kadernota 2025 van de GR Cocensus anders dan een positieve zienswijze voor te stellen.

De GR Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Omdat Cocensus geen eigen beleid formuleert is een zienswijze hieromtrent is dan ook niet aan de orde.

De kadernota 2025 van de GR Cocensus is niet geheel conform het door de Regietafel NHN voorgeschreven format opgesteld. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat de GR Cocensus uit meerdere deelnemende gemeenten bestaat dan alleen die uit de regio Noord-Holland- Noord waarbij qua stemverhouding de gemeenten in ons werkgebied in de minderheid zijn. Ondanks dat de kadernota van de GR Cocensus niet exact het format volgt komen de in het format opgenomen inhoudelijke aspecten wel aan de orde in de kadernota van Cocensus. In 2020 is het verzoek tot het volgen van het voorgestelde format in de zienswijze opgenomen, dit heeft niet geleid tot het gebruikmaken van het format. Gezien bovenstaande wordt geen aanleiding gezien om wederom een zienswijze voor te stellen met betrekking tot dit punt.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor Heiloo. De zienswijze is BUCH-breed afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting Cocensus.

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar op 7 februari 2024 bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar. Hierbij zijn de concept zienswijzen van de raden in de regio met u gedeeld.

RISICO'S

No cure no pay bureaus

De omvang van proceskostenvergoedingen aan No Cure No Pay bureaus vormt een financieel risico. Door een wetswijziging die met ingang van 2024 van kracht is geworden neemt dit risico af. De wetswijziging omvat een inperking van de hoogte van de proceskostenvergoeding tot 25% van het niveau van 2023. Naar verwachting zal de verlaging van de hoogte van de proceskostenvergoedingen tevens resulteren in een afname van het aantal ingediende bezwaarschriften door deze bureaus.

FINANCIËN

Indexering Cocensus ten opzichte van de verstrekte index Regietafel NHN

De bijdragen van de gemeenten aan de GR Cocensus worden ten opzichte van 2024 voor 2025 procentueel geïndexeerd. Dit percentage bestaat uit 2 componenten met een wegingsfactor. De eerste component bestaat uit de indexering van de 'Prijs bruto binnenlands product' met een prijsindex van 2,5%, de tweede betreft de indexering van de loonontwikkeling met 3,9%. De weging van de looncomponent voor 70% en de materiële component voor 30% resulteert in een gewogen gemiddelde van 4,2%. De toegepaste indexcijfers worden tussentijds getoetst en vergeleken met de werkelijke ontwikkelingen.

Toename begroting Cocensus 2024 - 2025

De begroting van de GR Cocensus 2025 neemt toe door de volgende 3 factoren:

1. Uitbreiding van het dienstenpakket van 3 gemeenten, bestaande uit:
 - Haarlem: door toename aantal naheffingsaanslagen als gevolg van de inzet van scanauto's, extra bijdrage € 310.000.
 - Oostzaan: in verband met bestuurlijke boetes (inrijverboden), extra bijdrage € 540.000.
 - Bergen: in verband met de invoering van de BIZ Bergen centrum, extra bijdrage € 3.000.
2. Toetreding van de gemeente Landsmeer met een bijdrage per 2025 van € 265.000.
3. Indexering van bijdragen van huidige deelnemers resulteert in toename van € 656.000.

Bovengenoemde factoren leiden tezamen tot een toename van de begrote inkomsten van Cocensus van € 15.600.000 in 2024 tot € 17.374.000 per 2025.

Bijdrage 2025 Heiloo aan de GR Cocensus

In de kadernota 2025 van de GR Cocensus wordt bij de berekening van de bijdragen van alle deelnemende gemeenten uitgegaan van een indexpercentage met een gewogen gemiddelde van 4,2%. Voor Heiloo geldt dat door deze indexering van 4,2% de bijdrage toeneemt van € 384.000 in 2024 tot € 400.000 voor 2025.

Weerstandsvermogen

Deelnemende gemeenten staan garant (en hebben een achtervangfunctie) indien de GR geconfronteerd wordt met onverwachte, niet te beïnvloeden kostenposten. Cocensus kent een strak begrotingsregime waarin voor het vooraf ramen van dotaties aan de reserve geen ruimte is. Mochten er overschotten ontstaan in de jaarrekening, dan is afgesproken dat Cocensus deze overschotten mag toevoegen aan de reserve tot een gemaximeerde bedrag. Het algemeen bestuur (AB) heeft bij de behandeling van de jaarrekening 2022 vastgesteld dat het weerstandsvermogen (de algemene reserve) in overeenstemming met de FUGR maximaal 2,5% van de exploitatie mag bedragen. Op basis van de jaarrekening 2022 komt dit uit op een bedrag van 369.000 euro. Daarnaast heeft het AB in 2023 ingestemd met een afzonderlijke (en tijdelijke) bestemmingsreserve van 136.000 euro voor de afhandeling van de in 2023 enorm toegenomen hoeveelheid bezwaren tegen de WOZ-waarde.

DUURZAAMHEID

In april 2021 heeft Cocensus de nieuwe eigen huisvesting in Heemskerk in gebruik genomen. Het betreft een pand op basis van een optimaal duurzaam en energieneutraal concept. Er zijn (met subsidie) 300 zonnepanelen op het dak geplaatst, warmtepompen geïnstalleerd en is er een eigen transformatorhuis gerealiseerd voor de opslag van energie. Deze energie kan tevens worden benut voor de 22 aangelegde oplaadpunten voor elektrische auto's.

PARTICIPATIE

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van de GR Cocensus door toezending van het ondertekende raadsbesluit geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Aanbiedingsbericht Kadernota 2025 GR Cocensus.
2. Kadernota 2025 GR Cocensus.

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

T. Kemper
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester